

УДК 655.3.066.26

СТРУКТУРА І ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИПУСКУ КВАРТАЛЬНИХ КАЛЕНДАРІВ

Т. І. Онищенко

*Українська академія друкарства,
вул. Під Голоском, 19, Львів, 79020, Україна*

Досліджено і проаналізовано види, структуру та особливості конструювання квартальних календарів. Наведено основні формати та розглянуто найпоширеніші блоки для квартальних календарів. У статті також проаналізовано вплив типу квартального календаря на собівартість його випуску.

Ключові слова: *квартальний календар, настінний календар, настільний календар, рекламне поле, пружина металева.*

Постановка проблеми. Календар — друковане видання у вигляді таблиці (табель-календар) або книжки, де міститься перелік чисел, днів тижня, місяців або років, а також вказуються свята, астронімічні відомості (місячна фаза, затемнення).

Виготовлення календарів — один із найскладніших видів поліграфічного виробництва і саме тому є найцікавішим. У сучасному діловому побуті є найпоширенішим видом паперово-білових виробів. Водночас календар — це спосіб, який допомагає керувати та планувати, організовувати і діяти, пам'ятати і рухатися. Він так надійно увійшов у наше життя, що ми навіть не замислюємось ні про його призначення, ні про його різноманіття, а лише згадуємо де розташовані наші календарі: в гаманці чи в кишені, в записнику чи в мобільному телефоні [1].

Аналіз досліджень та публікацій. Сучасна людина не замислюється про походження поняття календар. Вже дуже давно календар для нас не боргова книга, хоча перші дні місяця (за давньоримським «Календа») у багатьох і сьогодні пов'язані з необхідністю оплати боргів (кредитів). Причому календарі допомагають у реалізації як корпоративних бізнес-цілей, так і особистих, тобто є незамінним інструментом щоденного планування та засобом реклами. Цей вид паперово-білових виробів — корисний, красивий і недорогий подарунок із яким клієнти чи друзі не розлучаються протягом всього наступного року.

Під час виготовлення календарів необхідно враховувати такі особливості, які допоможуть надрукувати календар індивідуальним та неповторним: великі візуальні образи, об'єднані спільною ідеєю; нестандартне оформлення календарної сітки; можливість висічки та виконання верху календаря з дизайнерського паперу.

В царині виготовлення календарів відбулася своєрідна революція. Ще кілька років тому ми не могли собі навіть уявити, що можемо замовити і виготовити календар із своїм зображенням, чи будь-яким іншим. Виробники придумали різні види календарів: настінні календарі, настільні календарі, календарі квартальні,

календарі-плакати, календарі перекидні, кишенькові календарі, календарі-закладки. Відповідно в кожній групі таких календарів існують свої удосконалення, які сприяють більш широкому їх використанню [1, 2].

Мета статті — провести аналіз літературних джерел із особливостей виготовлення квартальних календарів, дослідження їх за матеріальною конструкцією та формою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Серед спектру друкованих календарів значне місце посідають квартальні. Його можна вважати найпопулярнішим фірмовим календарем, який дає змогу бачити одночасно три календарні сітки — на поточний місяць, попередній і наступний, закріплені на рекламній або просто на ошатній підкладці. Під час виготовлення такий календар може кріпитися як до однієї загальної пружини, так і кожен із 3-х блоків окремо. Зазвичай квартальний календар комплектується колечком пікколо і рухається курсором, що відзначає поточний день. Отож ми завжди зможемо підбивати підсумки, будувати плани на майбутнє та знати про теперішній час. Також зручна можливість робити позначки на досить великому полі, що виділяється для числа, стало однією з причин переважання цього виду календарів у сфері бізнесу. Квартальний календар має бути як функціональним, так і оригінальним. Календарі 2018 року, ще задовго до настання нового року, вже входили до рекламного бюджету компаній. І місце в цьому квартальних календарів одне з перших. Календар квартальний (квартальник) відрізняється від інших видів календарів тим, що на ньому у видимому блоці розташовані лише дати за квартал, а розгортаючи, такі квартальні календарі, відображають наступний квартал. Квартальний календар — це календар створений здебільшого для роботи. Перевагою квартального календаря є те, що він може бути як настінним, так і настільним (рис. 1). За бажанням замовника календарі можуть виготовлятися з постерами, що ламінуються; з пікколо для підвісу; з рекламними полями на дизайнерському папері; із тисненням фольгою, конгревом, висічкою, з годинником на постері [3, 4].

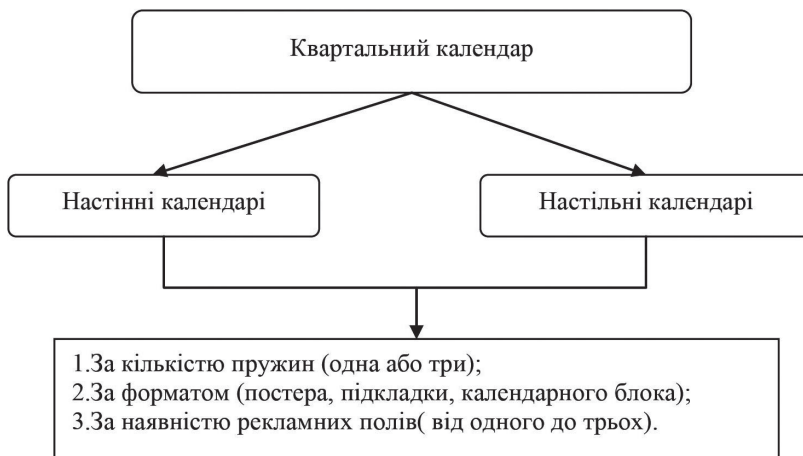

Рис. 1. Види квартальних календарів та їх будова

У настільних квартальних календарів формат зазвичай набагато менший, але їх різноманітність вражає. Зручність, простота, стиль і якість надають йому величезну перевагу перед будь-яким настільним календарем.

Від цих критеріїв і залежить ціна їх виготовлення. Цей вид календарів є досить практичний, зручний у використанні, особливо в бухгалтерії, у відділеннях планування. Зазвичай буває трьох видів: малий квартальний календар, квартальний календар із однією пружиною і квартальний календар із трьома пружинами. Верхню (рекламну частину календаря) друкують на картоні або цупкому крейдованому папері. Далі до верхівки кріпиться підкладка і календарний блок (рис. 2) [5].

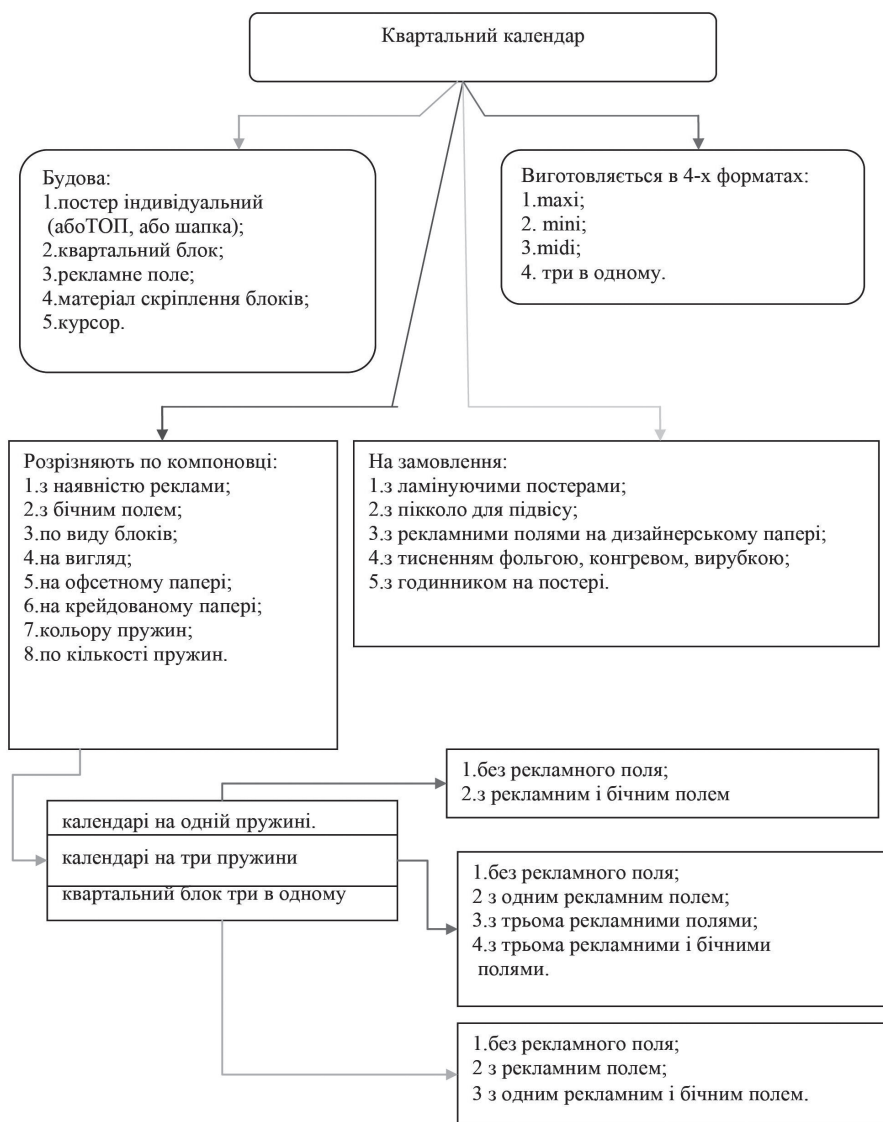

Рис. 2. Будова квартального календаря

Квартальні календарі виготовляють в 4-х основних форматах: «міні», шириною 297 мм; «міді», шириною 335 мм; «максі», шириною 370 мм; «3 в одному», шириною 335 мм. Виготовлення квартальних календарів починається з добирання квартального блоку.

Блок для квартального календаря може бути один або три:

- один (містить 3 місяці на аркуші). Кріпиться на одну пружину до верхньої «шапки»
- рекламної підкладки календаря;
- календарних блоків може бути 3. У цьому випадку кожен з блоків кріпиться пружиною до своєї підкладки [6].

Для квартального календаря верх і підкладка виготовляються з крейдованого картону з щільністю 300 г/м², а календарні блоки — з офсетного паперу 80–90 г/м² або крейдованого паперу щільністю 115–150 г/м². Календарний блок зазвичай для економії, друкують двофарбовим або ж кольоровим (в 4 і більше фарб). Великі візуальні образи, об'єднані спільною ідеєю, нестандартне оформлення календарної сітки, можливість висітки, тиснення, суцільне або вибіркоче УФ-лакування, а також виконання верху календаря з дизайнерського картону. Все це допоможе зробити квартальний календар ефективним, іміджевим та фірмовим рекламним виробом [4].

Поширені блоки для квартальних календарів, які пропонують сучасні поліграфічні підприємства:

а) На одній пружині:

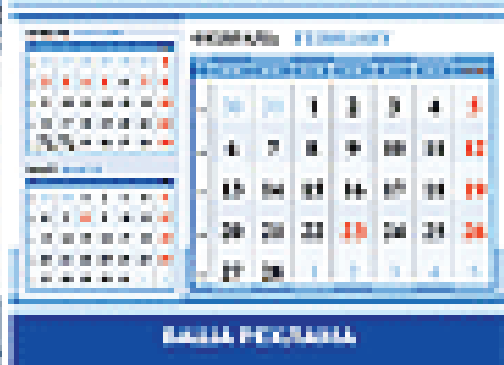
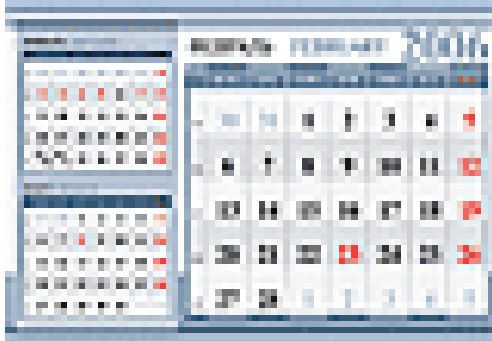
Без рекламного поля 3 рекламним полем 3 рекламним полем,
боковими полями

б) Три в одному:

Квартальний блок 3 в одному

3-х спіральна	h	L	1-о спіральна	h	L
Міні	145	297	Міні	445	297
Міді	160	335	3 в одному	335	235
Максі	335	370			

Без рекламного поля 3 рекламним полем

в) На трьох пружинах

3 3 рекламними полями з 3 рекламними і боковими полями

З'єднуються частини календаря декількома способами: з'єднання на металеву навивку (пружину) або з'єднання на клею.

Пружини діаметром 6,4 мм (1/4") і 7,9 мм (5/16") використовуються саме під час виготовлення кварталних календарів.

З'єднання на пружину звичніше для нашого поліграфічного ринку, проте воно має безліч недоліків:

- якісна навивка — це дуже складний технологічний і трудомісткий процес. Виконати її якісно у великих обсягах і в стислі терміни практично неможливо. Багато виробників або виконують її ще влітку, або виконують її неякісно;
- пружина має діаметр у декілька разів більший ніж товщина блоку. Готовий кварталний календар займає місця набагато більше, порівняно з кварталним календарем, що скріплений на клею. Товщина кварталного календаря на навивці нерівномірно розподіляється по довжині календаря. На згинах товщина календаря доходить до 1 см і більше. На перший погляд цей недолік незначний, проте навіть при мінімальних накладах виникають труднощі під час упакування, транспортування та зберігання;
- для подарункового пакування такого календаря необхідно мати спеціальну коробку. Квартальні календарі на клею достатньо просто упакувати в конверти стандартного розміру (на яких можна надрукувати логотип, адресу, новорічні привітання).

Квартальний календар обов'язково має верхній постер, який і є основним елементом дизайну. До зображення на ньому варто поставитися дуже відповідально, оскільки саме постер є перед очима цілий рік. Щільність паперу з постера і підкладок становить 300 г/м², календарних блоків 90 г/м². Постер може бути заламіновано в плівку товщиною 75 мкм. Для ламінування календарів використовують плівку ПП або плівку ПЕТ. Виготовляючи настільні календарі, окрім пружин, необхідні курсори (календарні віконця), які є обов'язковим компонентом такого виду календаря. Курсор складається з кольорового пластикового вікна, що кріпиться на прозору стрічку з ПВХ, але водночас легко переміщається по ній. За допомогою курсора легко встановлюється поточна дата на календарі. Довжина стрічки курсора відповідає ширині календаря. Кріплення стрічки із зворотного боку календаря здійснюється за допомогою двох гачків та гумки. Завдяки розтягуванню гумки курсор надійно тримається на календарі. Курсори стандартного червоного кольору. Допускається використання додаткових кольорів: синього і зеленого.

У верхній частині квартального календаря, для його кріплення на стіну, робиться отвір. Оскільки календар досить важкий і отвір має тенденцію рватися, то для надійності і краси почали встановлювати металеві кільця *Piccolo* (люверси). Під час виготовлення календарів використовують люверси діаметром 4 мм. Люверси (*Piccolo*) здебільшого золотого або срібного кольору, але можуть використовуватися також чорні, зелені, червоні, білі та жовті кільця [3,4].

Розробляючи дизайн календаря, часто йдеться не тільки про дизайн верху і підкладки, а також про підбір блоків та необхідної фурнітури. Для здешевлення вартості зазвичай беруть готові стандартні календарні блоки, які завчасно були віддруковані в одній із потужних друкарень великим накладом. Вони можуть бути різними за щільністю і якістю паперу, а також за кольором, що дає змогу вибрати відповідний варіант у кожному конкретному випадку.

Іноді, під час виготовлення календарів виникає необхідність надрукувати унікальні блоки. Цифри на блоках таких квартальних календарів роблять достатньо великими, щоб їх легко можна було розрізнити з деякої відстані.

Типовими є календарі з пейзажним сюжетом, котрі залишаються з року в рік популярними, наприклад, календарі на зразок «Пори року» або «Історичні пам'ятки». Їх можна друкувати на замовлення або скористатись комплектом слайдових сюжетів. Поверх такого календаря в будь-якому місці можна нанести логотип фірми.

Для квартальних календарів популярним стало виготовлення об'ємних «шапок». Особливо календар привертає увагу, якщо містить ще додаткову функціональну «фішку». Такою «фішкою», наприклад, є годинник або термометр. Календарі з годинником — це квартальники, в яких поруч із датами розміщений годинник, який показує час. Випускаються такі календарі як на рік, так і на квартал. Зручність календаря з годинником полягає в тому, що він економить гроші. Достатньо придбати такий календар і він буде одночасно і календарем і фірмовим годинником, тобто економічно і зручно. Це одна з найпопулярніших послуг в поліграфії [2,4].

Серед всієї багатогранності календарної продукції для кожного конкретного випадку можна вибрати найкращий варіант як за форматом, так і за оформленням, тим більш широким є коридор цін на їх виготовлення. Загалом на ціну виготовлення календарів вплинуть такі чинники: розмір календаря, наклад, фарбовість, якість паперу, наявність ламінування, кількість зображень, спосіб скріплення аркушів. Зазвичай ціни на друк календарів встановлюють на один екземпляр, або на всю партію загалом. За всіх рівних умов чим більший наклад, тим нижча ціна одного екземпляра (табл. 1) [5].

Таблиця 1

Зміна собівартості випуску квартального календаря на трьох пружинах

Тип календаря	Фарбовість	Папір/картон	Наклад, прим.							
			50	100	200	300	500	1000	2000	3000
Квартальний календар «стандарт» 297×780	Блок 2+0 Підклад 4+0+ офсетний лак	80 г/м ² 300 г/м ²	269	169	117	101	85	69	63	61
Квартальний календар «міді» 320×780	Блок 2+0 Підклад 4+0+ офсетний	80 г/м ² 300 г/м ²	272	171	119	103	87	70	64	62
Квартальний календар «максі» 370×900	Блок 2+0 Підклад 4+0+ офсетний	80 г/м ² 300 г/м ²	-	257	166	141	110	92	83	78
Квартальний календар «міні» 200×525	Блок 2+0 Підклад 4+0+ офсетний	80 г/м ² 300 г/м ²	254	156	102	85	68	53	46	43

Для міні-друкарень, друкарських салонів, рекламних агентств великі та потужні друкарні пропонують послуги із збірки квартальних календарів. Для цього достатньо використовувати, наприклад, напівавтомат «Rilerart-500», який дасть змогу збільшити швидкість збірки календарів, виконати в стислі терміни і за низькою собівартістю будь-який наклад [7, 8].

Отже, друк і виготовлення квартальних календарів — це вже не тільки технологічний процес, а поєднання індивідуальності, майстерності та мистецтва, що завжди є трендом. Маючи календар із індивідуальним дизайном можна здивувати і привабити як партнерів, так і клієнтів.

Висновки. Сьогодні опубліковані матеріали з технології виготовлення кварталних календарів має розрізнений характер. У результаті літературного пошуку проведено аналіз особливостей виготовлення такого виду паперово-білової продукції як кварталні календарі, тобто об'єктом дослідження є вид неперіодичного друкованого видання типу календар. Досліджено особливості виготовлення цього типу календарів, вивчено основні тенденції в конструюванні та поліграфічному оформленні. Правильний підхід під час виготовлення кварталних календарів передбачає продуманий підхід у всьому, від дизайну до пакування виробів. Водночас календар — це реклама, що поєднує низьку вартість одного рекламного контакту і високу ефективність на практиці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пасічник М. С., Голод І. В., Гірняк Г. З. Документознавство. Львів : УАД, 2016. 392 с.
2. Украинский рынок рекламно-сувенирной продукции: как сохранить качество в условиях спада. Принт плюс. 2016. № 8. С. 48–51.
3. Гавенко С. Тенденції конструювання та поліграфічному оформленні календарів. Палітра друку. 2006. № 2. С. 68–70.
4. URL: <http://www.Kalendary.com.ua>.
5. Экономика календаря, или «кишка» для полиграфистов. Курсив, 2017. № 4. С. 91–93.
6. Биткова К. М., Кузнецова А. Д. Брошюрочно-переплетное производство. Москва : Книга. 1980. 416 с.
7. Ярема С. М. Видавничо-поліграфічні технології та обладнання. Київ : У-н, Україна, 2003. 367 с.
8. Бетель А. Тенденции современного офсета: Индустрии необходим новаторский поход. Курсив, 2010. № 1. С. 50–53.

STRUCTURE AND TECHNOLOGICAL CHARACTERISTICS OF QUARTERLY CALENDAR PRODUCTION

T. I. Onyschenko

*Ukrainian Academy of Printing,
19, Pid Holoskom St., Lviv, 79020, Ukraine*

The types, structure and design features of quarterly calendars have been studied and analysed. The main formats and most common blocks for quarterly calendars have been considered. The impact of the type of a quarterly calendar on its production cost has also been analysed.

Keywords: *quarterly calendar; wall calendar; desktop calendar; promotional field, metal spring.*

Стаття надійшла до редакції 00.00.2018.